

[Ingerlise Koefoed]

(Beslutningsforslag nr. B 17).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om opretholdelse af kapaciteten på lærerseminarierne.

Af Holger K. Nielsen (SF) m.fl.

(Fremsat 26/10 82).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror ikke, nogen undrer sig over, at regeringen må afvise dette forslag. Det bygger bl.a. på Dansk Magisterforenings prognose for det forventede forbrug af folkeskolelærere. Jeg vil gerne oplyse, at Magisterforeningens prognose er fyldt med så megen ønsketænkning, at man desværre ikke kan tage den helt alvorligt.

Når forslagsstillerne i bemærkningerne nævner, at man f.eks. kan bringe antallet af ledige lærere ned ved at afvikle overarbejde, må jeg sige, at det er vi meget opmærksomme på. Det har været inddraget i de forhandlinger om begrænsning af bloktilskuddene, som lige har været ført, og her har jeg lovet, at jeg vil gøre alt, hvad jeg kan, for at begrænse mængden af afskedigelser ved at aftrappe overarbejde, sådan at overarbejde et år eller overtimer et år kan føre til undertimer det næste år. Men jeg kan fortælle, at selv om vi får 100 pct. succes i det spørgsmål, giver det højst godt og vel 1.000 stillinger. På papiret ser det ud, som om det kan give omkring 2.000, men i realiteten regner vi ikke med, at det kan give meget mere end 1.000. Så er det argument væk.

Det næste argument er, at vi måske får en generel arbejdstidsnedsættelse. Ja, det ville være dejligt for os alle sammen, men vi står altså med et underskudsproblem, hvor vi nærmere skal arbejde mere end mindre, og det er i hvert fald ikke den nuværende regeringens illusion, at vi kan fordele os ud af den

nuværende krise. Selv om der blev en lille arbejdstidsforkortelse i slutningen af 1980'erne, ville det jo ikke ændre særlig meget. Vi vil stadig væk med den bevarelse af 25 seminarier, regeringen lægger op til, have rigelig kapacitet og have mange tusinde arbejdsløse lærere.

Forslagsstillerne kommer ind på, at vi kan bruge flere lærere, hvis vi forbedrer standarden i folkeskolen, altså har flere lærere pr. 100 børn. Jeg kan oplyse, at i 1972-73 var der i folkeskolen 15,1 barn pr. lærer. Nu, altså knap 10 år senere, er vi nede på 11,9 børn pr. lærer. Altså en meget kraftig standardforbedring, som yderligere har befæstet Danmark som det land i hele verden, tror jeg, som har ikke bare den bedste, men langt den bedste bemanning i folkeskolen.

Derfor vil man også se, at hele vejen op gennem 1970'erne har alle regeringer uanset partifarve søgt at bremse denne udvikling. Ja, jeg husker sågar, at SF var med i et forlig – jeg tror i 1972 – hvor SF sammen med socialdemokratiet gennemførte nogle ret krasse besparelser på folkeskoleområdet. Det var vist dengang, hvor timelængden gik ned fra 50 til 45 minutter. Jeg husker tydeligt, hvordan daværende folketingsmedlem Jens Maa-gaard var ude i kampen for at forsvare denne besparelse. Han brugte argumenter, der til forveksling ligner dem, jeg kommer med her. Nu ved jeg godt, at forslagsstillerens parti har undergået en vis ændring siden den tid – der nikkes – det har vi andre også bemærket. Jeg vil bare notere, at det er en ændring bort fra det realistiske og en ændring bort fra det, der hidtil har været meget bred enighed om her i tinget.

Sandheden er jo, at når Danmarks Lærerforening mere eller mindre åbenlyst støtter disse bestræbelser for at nedbringe produktionen af lærere, så er det, fordi også Danmarks Lærerforening kan se, at Magisterforeningens prognoser, som forslagsstillerne støtter sig til, er komplet urealistiske. Den jordbundne holdning synes jeg i øvrigt tjener Lærerforeningen til ære.

Forslagsstillerne nævner, at man også kunne bruge lærere på andre undervisningsområder, og de nævner sågar ordet produktudvikling, som jeg selv kunne have brugt og har brugt. Jeg vil ønske, at der bliver så megen produktudvikling som muligt på seminarierne, og jeg vil ønske, at vi får nedbrudt så